

“МІЩАНИН ШЛЯХТИЧ” ЦИТАТНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Якщо б до його багатства та ще хоч трохи гарного смаку.
(Учитель танців)

Про що ж ця комедія? Про людей, про характери, про чесність та здоровий глузд.

Жанр твору

«Висока комедія» — драматичний твір комічного характеру, що містить фарсові сцени, анекдотичні ситуації, висміювані людські типажі, але при цьому утверджує високу моральну ідею.

За формою – комедія-балет, фарсова комедія.

Фарс – театральна п'єса легкого, грайливого змісту із зовнішнім комічним ефектом.

Буфонада – комедійна гра актора, у якій використані засоби надмірного комізму, блюзнірства.

Пан Журден – тип міщанина, втілення марнославства, пихатості, гонористості.

ЦИТАТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАНА ЖУРДЕНА

«Вирватися з нікчемності і стати знатною особою», – ось заповітна мрія пана Журдена

«Усі мені дорікають, що я, мовляв, злигався з вельможними панами, а на мою думку, немає нічого приємнішого, як знатися з вельможним панством. Від них маєш тільки повагу та шану. Далєбі, я дав би собі на руці два пальці відрубати, аби народитися вдруге графом чи маркізом».

«Я ж страх як хочу зробитися вченим! Така лють мене бере, тільки-но згадаю, що батько з матір'ю не вчили мене різних наук у дитинстві». «Я б з радістю дозволив відшмагати себе отут при всіх хоч зараз, аби тільки знати все те, чого вчать у школі!»

Мольєр

МІЩАНИН-ШЛЯХТИЧ

«...я сьогодні вбрався так, як убирається шляхетне панство, а мій кравець прислав мені такі вузькі шовкові панчохи, що я втратив будь-яку надію їх надягти».

«Мій кравець запевняє мене, що все вельможне панство вбирається вранці в такі самісінькі халати».

«Нічого не пошкодую, щоб протоптати собі стежку до її серця. Вельможна дама має для мене особливу, чарівну принадність; таку честь я ладен купити за всяку ціну...»,
– запевняє Журден Доранта

« Добра для дочки маю чимало, тільки почестей мені бракує, тож і хочу я зробити з неї маркізу».

« Я хочу, щоб мій зять був високого роду».

«Ви не шляхетний – ви не матимете моєї дочки». (Журден відмовляє Клеонту)

ЦИТАТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАНІ ЖУРДЕН

- **«Що ти це нап'яв на себе, чоловіче? Чи нездумав часом людей посмішити, щоб на тебе всі тицяли пальцями?»**
- **« А мені просто сором дивитися на все, що ти виробляєш».**
- **« Однаковий дурень – що ззаду, що й спереду».**
- **« З твого поводження давно вже всі сміються,» всі « що мають здоровий глузд і розумніші за тебе».**
- **Пані Журден ні перед ким не принижується, має власну гідність. Її не обдурити, бо вона одразу розпізнає брехню графа Доранта. «Та ти зовсім з глузду з'їхав, чоловіче! Чи чуване таке? І всі вигадки почалися в тебе відтоді, як ти з отими аристократами злигався».**

Не дивлячись на здоровий глузд, пані Журден не є позитивним ідеалом драматурга, це тип сварливої, брутальної й обмеженої жінки.

Люсіль - позитивний тип освіченої, доброї молоді людини.

- Люсіль – вперта, закохана в Клеонта, дочка Журдена. Люсіль отримала гарне виховання, вона любить Клеонта через його достоїнства. Тому, не знаючи про задум коханого та його слуги, щиро обурюється і пручається спробі батька видати її заміж за сина турецького султана: «Ні, батюшка, я вже вам сказала, що немає такої сили, яка примусила б мене вийти заміж за кого-небудь, крім Клеонта»

Клеонт

ЦИТАТНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛЕОНТА

- «Я на цей рахунок надзвичайно педантичний», – заявляє герой. Юнак вважає, що всякий обман принижує людину: «Негідно ховати своє справжнє походження, з'являтися під чужим титулом товариству на очі, вдавши з себе не те, що ми є насправді».
- “Я маю власні переконання і ніколи їх не зречуся”
- «Та чи можна ставитися серйозно до такого чоловіка, як пан Журден? Хіба ж не бачите, що він з глузду з'їхав?»

Клеонт – високопорядна людина. Його предки займали почесні посади. Він 6 років прослужив у війську, сам чесно нажив своє майно і прагне посісти «не останнє місце в товаристві».

Завдяки своїм внутрішнім якостям Клеонт піднімається значно вище не тільки за представників свого стану, а й багатьох аристократів.

Мольєр наділяє його благородними рисами характеру: освіченістю, здоровим глуздом, почуттям власної гідності, вірністю, здатністю на високі почуття, чесністю, твердістю моральних принципів. *«Я маю власні переконання і ніколи їх не зречуся», - говорить Клеонт.*

- Клеонт – представник молодого покоління в комедії Мольєра «Міщанин-шляхтич», юнак, закоханий в Люсіль, дочку пана Журдена. Люсіль також відповідає йому взаємністю, але пан Журден проти їхнього шлюбу, через походження Клеонта.
- «Ви не шляхетний – ви не матимете моєї дочки»
- Пані Журден такий зять влаштовує і вона нагадує чоловікові, що він і сам з міщанського стану. Але Журден непохитний. Він давно мріє вивчитися і стати аристократом, а дочка його повинна, відповідно, вийти заміж за якогось маркіза, герцога або ще більш титулованого чоловіка.

«От йолоп так йолоп! — характеризує у фіналі п'єси ошуканого Журдена Ков'ель. — Другого такого й у цілому світі не знайдеш!»

- **Ков'ель хоче допомогти влаштувати щастя свого хазяїна Клеонта. Він вигадує спосіб обдурити Журдена, використовуючи його власну слабкість – засліплення дворянськими титулами. Герой вигадує історію про сина турецького султана, який приїхав начебто для того, щоб попросити руки дочки Журдена.**

ЦИТАТНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОВ'ЄЛЯ

Ніколь і Ков'єль

представляють народні типи. Весела й гостра на язик Ніколь і винахідливий та кмітливий Ков'єль втілюють позитивне, природне, гуманне начало. Слуги висловлюють розумні, тверезі оцінки подій та людей, вони активніші від своїх хазяїв. Без витівки, яку придумав Ков'єль, Люсіль і Клеонт не змогли б одружитися.

«Я скористаюся з нього, щоб обкрутити нашого йолопа навколо пальця».

«... та з ним можна собі дозволити все, що заманеться».

Дорант – людина без моральних норм. Це тип лицемірства, безсоромності, розбещеності, безчестя.

Дорант приводить Дорімену в будинок Журдена як свою знайому. Граф залицяється до маркізи Дорімени, бо вважає її багатою вдовою. Все, що тут влаштовується для неї Журденом, Дорант видає за своє. Діамант, який подарував Журден Дорімені через нього, граф теж зараховує до своїх подарунків.

Дорімена потрапляє у тенета власної розбещеності, її вади обертаються проти неї самої. Це тип людини, яка хоче нажитися за рахунок інших нечесними методами.

«Звичайно, панок наш — людина зовсім темна, плеще про все, не тямлячи нічого, і кожній нісенітниці аплодує; та за його гроші можна пробачити йому всяку дурість».

Учитель музики

«Розуміння мистецтва в нього у гаманці, а похвала його — червінці...».

Учитель музики

«Він справді нічого не тямить, зате добре платить».

Учитель музики

УРИВОК

- Учитель філософії. Хочете займемося етикою?
- Г-н Журден. Етикою?
- Учитель філософії. Так.
- Г-н Журден. А про що вона, ця сама етика?
- Учитель філософії. Вона трактує про щастя життя, вчить людей зменшувати свої пристрасті і ...
- Г-н Журден. Ні, не треба. Я запальний, як сто чортів, і ніяка етика мене не втримає: я бажаю казитися, скільки влізе, коли мене розбирає злість.

Журден був вельми не задоволений кравцем.

*Кравець
запізнився*

*Прислав
вузькі панчохи*

*Замовив
тісне взуття.*

Костюм пошив абияк , до того вкрав шмат матерії.

*«Що ж це таке? Ви пустили квіточки головками донизу».
«А крам оцей... від мого останнього костюма, що ви мені
пошили!»*

*Учні кравця видурюють
у Журдена гроші,
звертаючись до нього:
шляхетний пан,
Ваша вельможність,
Ваша ясновельможність,
Ваша величність.*

Журден радіє, що стане дворянином, і починається комічна церемонія, буфонада, яку проводять «турки» - найняті Клеонтом актори і він сам, вдаючи сина турецького султана.

Турки, що танцюють, надівають під звуки музики на пана Журдена тюрбан, б'ють його під музику шаблями. А Муфтії промовляє:

*“Бийте, бийте,
не жалійте!”*

*“Не стидатись, не
кричати, коли хочеш
паном стати!”*

*Комедія – це дотепна
поема, яка розкриває
людські недоліки цікавими
повчаннями...*

Ж. Б. Мольєр

СТВОРІТЬ СВОЇ ПОРТРЕТИ ГЕРОЇВ ТА ПЕРСОНАЖІВ КОМЕДІЇ "МІЩАНИН- ШЛЯХТИЧ"

Проблемне питання уроку

На які проблеми звертає увагу
Мольєр у своєму творі?

Наскільки вони є актуальними
сьогодні?

Людвiк XIV i Мольєр (картина Жана-Леона Жерома, 1862 рiк)